

Quinats, reportage 1942

Zapiski

DVA SPOMINA NA PESNIKA FRANCETA BALANTIČA

Spomin na Fr. Balantiča in moje ilustracije njegovih pesmi

Mislim, da je bilo pozno spomladi 1939, ko sem prvič zvedel za Balantiča. Bili smo ravno v najmrzličnejšem delu: pripravljali smo intimno slikarsko razstavo, urejevali drugi almanah, »Utrinke«. Francè Kremžar, ta neutrudljivi organizator, ga je spoznal v šoli. Pravil nam je o njem na sestanku, da je silno zaprt, ne mara v družbo, da mu je priznal, da piše pesmi, pokazati pa jih noče. Kremžar je že takrat podzavestno zaslutil v njem talent. Sklenili smo: Treba je držati z njim stik, polagoma ga pridobiti v svojo družbo. To je Francè še toliko bolj želel, ker naša takratna člana-pesnika, Ahačič in Račič, nista čutila tistih prisrčnih vezi do krožka kot drugi, starejši krožkarji.

Ne dolgo potem mi je Francè spet pravil o njem. Tokrat je bil ves v ognju. Nekoliko temeljiteje se je pogovoril s Francetom in prebral je nekaj pesmi. »Ti,« se je razvnmal, »to ti je pesnik! To je...« in ni vedel, kako bi povedal; napravil je

z roko kretnjo, kot bi hotel ujeti zrak, »to bo največji med nami. Moramo ga dobiti. Vendar enkrat resničen pesnik!«

Čez nekaj časa sem ga tudi sam spoznal. Kdaj je to bilo, bi ne vedel natančno določiti. Spominjam se pa prizora, kot bi bilo včeraj! Bilo je, kot skoraj vse lepe ure takrat, v mali Kremžarjevi sobi. Ko je Francè pokazal na mladega, bujnolasega fanta, ki je sedel ob mizi že pred mojim prihodom, rekoč: »Vidiš, to je Balantič,« sem ga pozdravil kot znanca, samo mnogo, mnogo bolj radovedno. Pogovor je bil — kot vedno v tej sobi — o umetnosti, o napakah in dobrih straneh napravljenega. Imel sem vtis, da je Balantič strašno nezaupljiv. Vseskozi je samo tipal; niti besede o sebi, le iz naju je skušal zvedeti vse mogoče. In to je bilo mesece in mesece. Bil je previden, morda se je bal razočaranja. Najbrž ga je vznemirjalo Francétovo navdušenje, ki ga je kazal zanj vedno bolj očitno. Čudno se mu je zdelo, da vidi France pod njegovo plašno zunanostjo silo, v katero veruje, da vidi skozi njegovo masko nebogljenosti, ki jo je nosil pred ljudmi do svoje smrti. Bil je izmikav kot dekle, ki prvič opazi, da vzbuja zanimanje.